

POLSKA AKADEMIA NAUK • INSTYTUT HISTORII

PL ISSN 1230-5057

**STUDIA Z DZIEJÓW
ROSJI I EUROPY
ŚRODKOWO—
WSCHODNIEJ** tom XLI

WARSZAWA

WYDAWNICTWO NAUKOWE *Semper*

<http://rcin.org.pl>

AUTORZY ARTYKUŁÓW I ROZPRAW

Dr Zbigniew Klejn — Warszawa

Dr Jarosław Rubacha — adiunkt Uniwersytetu
Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Dr Krzysztof Buchowski — adiunkt Uniwersytetu
w Białymstoku

Dr Wojciech Mazur — Kraków

Prof. dr hab. Piotr Łossowski — em. profesor
Instytutu Historii PAN w Warszawie;
profesor Collegium Civitas w Warszawie

Dr Jędrzej Paszkiewicz — adiunkt Uniwersytetu
im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Dr hab. Elżbieta Znamierowska-Rakk — docent
Instytutu Historii PAN w Warszawie;
profesor Mazowieckiej Wyższej Szkoły
Humanistyczno-Pedagogicznej w Łowiczu

STUDIA Z DZIEJÓW ROSJI
I EUROPY ŚRODKOWO-WSCHODNIEJ

POLSKA AKADEMIA NAUK • INSTYTUT HISTORII

ZAKŁAD DZIEJÓW EUROPY XIX I XX WIEKU

STUDIA Z DZIEJÓW ROSJI
I EUROPY ŚRODKOWO-WSCHODNIEJ

TOM XLI

WARSZAWA

WYDAWNICTWO NAUKOWE *Semper*

2006

<http://rcin.org.pl>

Publikacja dofinansowana przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Komitet Redakcyjny

ALEKSANDER ACHMATOWICZ, WIESŁAW BALCERAK, HENRYK BUŁHAK,
MAREK K. KAMIŃSKI, JERZY KŁOCZOWSKI, ANDRZEJ KORYN,
MACIEJ KOŹMIŃSKI, PIOTR ŁOSSOWSKI (redaktor), WOJCIECH MATERSKI,
ANDRZEJ NÓWAK, WITOLD SZULC, MIECZYŚLAW TANTY,
ROMAN WAPIŃSKI, ROMUALD WOJNA, MICHAŁ J. ZACHARIAS,
ELŻBIETA ZNAMIEROWSKA-RAKK (sekretarz redakcji), JANUSZ ŻARNOWSKI

Adres Redakcji
Rynek Starego Miasta 29/31, 00-272 Warszawa

Okładkę projektowali
ANNA i LESZEK KAĆMOWIE

© Copyright by
Wydawnictwo Naukowe *Semper*[®], Warszawa 2006

© All rights reserved

WYDAWNICTWO NAUKOWE *Semper*[®]

Redakcja i księgarnia firmowa:
ul. Bednarska 20A, 00-321 Warszawa,
tel./fax: (+48 22) 828 49 73
e-mail: redakcja@semper.pl
<http://www.semper.pl>
<http://www.semper.istore.pl>

PL ISSN 1230-5057

Printed in Poland

<http://rcin.org.pl>

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY I ROZPRAWY

Zbigniew Klejn, Położenie Bułgarów pod zaborem osmańskim. Próba obnażenia mitów i stereotypów The Situation of the Bulgars under Ottoman Rule. An Attempt at Toppling Myths and Stereotypes Положение болгар под османским владычеством. Попытка преодолеть мифы и стереотипы	5
Jarosław Rubacha, Geneza sojuszu bałkańskiego 1912 r. The Origin of the Balkan Alliance 1912 У истоков балканского союза 1912 г.	31
Krzysztof Buchowski, Związek Wyzwolenia Wilna i mit wileński w międzywojennej Litwie Union for the Liberation of Vilnius and the Vilno Myth in Inter-war Lithuania Союз освобождения Вильнюса и вильнюсский миф в межвоенной Литве	47
Wojciech Mazur, Klient podwyższonego ryzyka. Eksport polskiego sprzętu wojennego do Bułgarii w okresie międzywojennym A High Risk Client. The Export of Polish War Materiel to Bulgaria during the Inter-war Period Клиент повышенного риска. Экспорт польской военной техники в Болгарию в период между мировыми войнами	75
Piotr Łossowski, Zabór Kłajpedy przez III Rzeszę 20–23 marca 1939 r. The Annexation of Memel by the Third Reich, 20–23 March 1939 Захват Клайпеды Третьим Рейхом 20–23 марта 1939 г.	105
Jędrzej Paszkiewicz, Polityka Włoch wobec ziem chorwackich w latach 1941–1943 The Italian Policy towards Croatian Territory in 1941–1943 Политика Италии по отношению к хорватским землям в 1941–1943 годах	119
Elżbieta Znamierowska-Rak, Geneza idei federacji bułgarsko-jugosłowiańskiej i jej upadek (1944–1948) The Origin of the Idea of a Bulgarian-Yugoslav Federation and Its Decline (1944–1948) Корни идеи болгаро-югославской федерации и ее упадок (1944–1948 гг.)	135

MATERIAŁY I DOKUMENTY

Dariusz Matełski, Mniejszości narodowe na Krymie w XIX i XX wieku	155
Daniel Boćkowski, Radzieckie szkolnictwo w obwodzie białostockim w świetle dokumentów partyjnych 1939–1941	173
Dariusz Miśzewski, Roman Rybarski wobec koncepcji federacji środkowoeuropejskiej rządu generała Władysława Sikorskiego	181

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

D. Wołos, Francja–ZSRR. Stosunki polityczne w latach 1924–1932 — Oleg Ken	195
---	-----

Strany Bałtii i Rossija: obszczestwa i gosudarstwa, red. D. Je. Furman, E. G. Zadroźniuk — Romuald Wojna	207
A. Kijas, Polacy na Uniwersytecie Charkowskim 1805–1917 — Dariusz Matełski	210

Asszimiláció vagy kivándorlás? Források a moldvai magyar etnikai csoport, a csángók modern kori történelmének tanulmányozásához (1860–1989), red. G. Vincze — Agnieszka Barszczevska	213
B. Kolarz, Ustrój Litwy Środkowej w latach 1920–1922 — Krzysztof Buchowski	216
H. Ragsdale, The Soviets, the Munisch Crisis and the Coming of World War II — Hanna Marczevska-Zagdańska	221
Polacy–Sowieci–Żydzi w regionie łomżyńskim w latach 1939–1941, tom II: Dokumenty radzieckie, wybór, oprac. i tłum. M. Gnatowski — Daniel Boćkowski	225
P. Câmpeanu, Ceaușescu. Lata odliczane wstecz — Mariusz Mazur	228
S. Kiselinovski, I. Stavovi-Kavka, Malcinstvata na Balkanot (XX vek) — Lilla Moroz-Grzelak	232

IN MEMORIAM

Dr Zbigniew Klejn — Elżbieta Znamierowska-Rakk	237
--	-----

ŻYCIE NAUKOWE

Czterdziestolecie „Studiów z Dziejów Rosji i Europy Środkowo–Wschodniej” — Tadeusz Epsztein	241
Garść wspomnień o genezie, powstaniu i pierwszych numerach „Studiów” — Piotr Łossowski	243
Konferencja „Procesy integracyjne i tożsamość narodowa w Europie Środkowowschodniej na przestrzeni dziejów” (Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk — Mazowiecka Wyższa Szkoła Humanistyczno-Pedagogiczna, Warszawa–Łowicz, 12–13 XII 2005) — Grzegorz Rostkowski	245
Drugi Kongres Historyków Chorwackich (Pula 29 IX–3 X 2004) — Piotr Żurek	249
Posiedzenia Zakładu Dziejów Europy XIX–XX w. w IH PAN w Warszawie (1 października 2004 – 30 września 2005)	250

